

سولىكەن كوكش ۇلى

جاسىل جېبە

ولتىار باسپاسى

سولىكەن كوكش ۋلى

بېڭەتىل بېڭەتىل

وُلتتار باسپاسى

جاۋاپتى رەداكتورى: ئابىك قىسىنغان ۋلى
مۇقاپاسن جوبالاعان: ۋ ياؤ

جاسل جەبە

سولىكەن كوكش ۋلى

ۇلتتار باسپاسى باستىرىدى، تاراتادى
شىنجىۋا كىتاب دۇكەندەرنىدە ساتىلادى
ۇلتتار باسپاسى كومىيۇتەرەدە تەردى
دىشىن باسپا زاۋودىندا باسىلدى
2009- جىلى ١ساۋىر ٢برىنىشى باسپاسى
2009- جىلى ١ساۋىر، بىيجىڭ، 1- باسىلۇى
باعاسى: 15.00 يۈن

责任编辑：阿勒哈别克

封面设计：吾要

图书在版编目 (CIP) 数据

绿箭：哈萨克文/苏力提肯著. —北京：民族出版社，
2009. 4

ISBN 978-7-105-10002-6

I . 绿... II . 苏... III . 诗歌—作品集—中国—当代—哈萨克语（中国少数民族语言） IV . I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2009) 第 050097 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzcbs.com>

迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2009 年 4 月第 1 版 2009 年 4 月北京第 1 次印刷

开本 850 毫米×1168 毫米 1/32 印张：9.25

印数：0001—2000 册 定价：15.00 元

ISBN 978-7-105-10002-6/I · 2039 (哈 278)

哈文室电话：010-64228006 发行部电话：0991-2854817

مازمۇنى

ازامات مۇنى

3.....	جاسىل جەبە
4.....	ماڭداي تەر ..
5.....	تاۋدىڭ ۋلى ..
7.....	جاقسىنى قادىرلەيىك ..
9.....	مەن دە جۇلىپ بەرە الامن ھىمە ..
12.....	مەن عانى دەمە ..
13.....	شىعارمايمىن وتانىمىدى جۇرەكتەن ..
15.....	بۇل ئومىرىدىڭ سىرىن ۋق ..
16.....	شەشىلمەگەن تۈيىنۋەتكىم كوب مەنىڭ ..
19.....	ۋاقىت — قىمبات ..
21.....	تۈغان جەر ..
24.....	ارمانىم ..
25.....	كۈندە مەن ..
25.....	قاراعايدىڭ قايسارلىقىن بىزدەيمىن ..
26.....	ۇرەيلەندىم ورمان سەنىڭ شىڭىن ..
27.....	بورش ..

28.....	وندەس ھىم
29.....	نەگە مەنى جىبەرمەدىڭ تاۋ قىلىپ ..
30.....	جۇرەگىنە توقسىن ..
32.....	ونەر-ئېلىم ..
33.....	ئۇس ..
35.....	تايپالمادى ..
36.....	قالىخاتىپ جۇرمەپپىز قالتمىزدى ..
38.....	جاڭجالداسىپاي كەتسە بولدى اىياعى ..
39.....	تەرىپەتلىمەي بەسىگى ..
40.....	ويلان ..
44.....	باياعىدا ..

كىندىك قان

47.....	تۈغان جىرگە ..
48.....	دالانى ..
48.....	تۈغان جەرمى اقىيقتىڭ تۇعىرى ..
50.....	چەر انانىڭ كىندىگى كۆكتوبىدەگە ..
52.....	قاتپار-قاتپار تاۋلاردىڭ ..
55.....	باسقا جەردىڭ سارى التىنىن بىرسەڭ دە ..
59.....	ئور جايلاۋدا ..
63.....	ساعىنىش جاسى ..
66.....	سۇنىن ئىشتىم ..

كۈك دونەن

71.....	جالعىز قايىڭ
73.....	جاقسى دەگەن لەبىزدى كىم سۇيىمەيدى
74.....	ئېزىدىڭ وېيگە قونىپ كەتكەن ۋلى ادام
76.....	كەي اقىماق مەنى كىم دەپ ئجۇر ھەن
78.....	ويحىي، ئومىر كۇرۇدەلى
81.....	قارا جۇرەك مەس كۇپتىڭ
82.....	دەگەندىڭ
83.....	وسى ارمان
84.....	كىيە
85.....	سانا
86.....	قۇشاعىدا
87.....	ئومىر جايى
89.....	جۇرەگىمىدى شەڭىگەلدەدى ساۋساعىڭ
92.....	التن كىرىپىك
92.....	سىراشىپادى
94.....	ئورىت تاعان
96.....	كوبەلەكتى كورسەتىپ
96.....	ئۆز ئۆيىنىڭ قولى عوي
97.....	التن مەنەن بۇل بولسا
98.....	ورانارمىز ئىبر كۇنى توپراققا

99.....	قايداسىڭ جاستىق كۇندهرىم
100.....	سىندارداي بوب ئوسۇم
101.....	ئېلىم
101.....	هنى
102.....	وُشىن تاعى
103.....	تەرەڭ ويدا
104.....	قۇلپىر گۈلى قىراتتىڭ
105.....	توبىلادىم
109.....	تورعايم
110.....	كۈشىلدىڭ قۋانىشى وْزىلمەسىن
112.....	قابل دەشى
115.....	ئۆس
117.....	ئىسم ئۆسپ

ىلمەك يىنە

121.....	مىسال ئوز
122.....	شىندىق
122.....	وتىرىك
123.....	وي بولەمن
124.....	كەشىرەمن
126.....	قىرشىلاتىن
126.....	اسىل ارمان
127.....	مۇمكىن ھەمس

استىندا ھەن اياۋلى ادام تاياقتىڭ 127

تامىرىلى ئىالىم

اقتىڭ قىسنى كىيمىسى 131
وتان بىردى 133
جىل — قۇانىش 133
انا تەك 134
تەگىن ئېلىۋ تەكتىلىك 137
سېرماق 141
قامىشى 142
جايلاؤ 143
وتار 145
ناۋىزىز — جىل باسى 146

ءاتاتى لەپ

ھل اعالارى 151
كۇي قايدا «اقارالدai» 152
جاسايسىڭ ارامىزدا 154
قوش ھندى، ماعاز اعا 155
ازاماتىسىڭ تۈبلۈغان ھلىڭ ئۈشىن 156
ارداقتى اقىن 157
ايياۋلى اعا 159
تورقا بولسىن قارا جەر — توسمەنىشىڭ 160

سۇراپ كەلدىم اعاجان، كۆئىلىڭىزدى	162.....
التن اوپر قاشان دا سالماقتاساڭ	164.....
سەرىك اعا، ماقتانىمىز	165.....
البىتاردىڭ اعاسى تۈرسىنعالى	166.....
ەرلىگىڭە ھەللى ەڭبەك جازىلدى	167.....
تىيا الماي وىتر ەلىڭ كوزدىڭ جاسىن	169.....
قايىعلىمىن قازاڭا	171.....
بۇلىڭغۇر بولىپ	172.....
رەداكتور نىنمه	174
رەداكتور اعاما	177.....
ارتتا جاتىر تالايمىستەر ارمان بوب	179.....
جاقسىدان ئوزۇر قالادى	180.....
اسىل اعا	182.....
تىڭ دارىندى	183.....
سامعاي بەر دۇنيەنى دۇبىرلەتىپ	184.....
ئېرى ئاۋىرىدىڭ بىىگى	186.....
بىشىلەردىڭ ئېرىسىڭ	188.....
تولەگەن بىرای ۋەلىنىڭ 55 جاسىنا ارناؤ	189.....
چىر جۇيرىگى	192.....
قاپانىڭ شوقىسىنان تۈلمىپ ۋىشىپ	193.....
ايتابىدى اعالىڭ وسىلاي عانا بەكىمىن	195.....
ساعان بەردىم وندرىمنىڭ جالعاسىن	198.....
كومبەڭ سەنىڭ ۋىزاقتا	200.....

قانات ئسلام ۋىلنا 202

وُمىر ئدانى

جاقسىنى ئېل جارقىننم 209
ەڭىرەيدى جاقسىلار 211
اقيقاتلىڭ شارايىناسى حالىقتا 213
ادىلدىك سەنى بەكەمەدر 214
ئېرىرىجىگىت بار 217
ئېرىرىايدىل بار 222
ئېرىرىورپاق بار 226
سەرلاسايىق 229
بارا بەرگىم كەلهدى 229
ۋۇركەر كۇا 230
انا ھىسىمى ارداقتى 231
وُمىر 232

اق باستاۋ

وُمىر بەرسىن 251
تۈرى قاسقانىڭ شابىسى - اي 252
ھىشكەرۋىسىز جاتا ما 253
مەنىڭ ايتقان تىلەگىم 254
تىل اشارعا 255
قابل بولسىن تىلەگىم 258

260.....	بالاما كەڭەس
261.....	جىگىت بول
262.....	جاۋىنگەر ۋلانغا
263.....	بالدىزغا ئازىل
265.....	بالۋان تاس ..
267.....	سەندەرگە بورشتىممىن باۋىرلاريم ..
269.....	باۋىر ەتم ..
270.....	جۇبایما ..
271.....	قۇدا اۋىلىنىدا ..
280.....	كەپ قالدى تانىسىقالى باۋىرىڭىز ..

ازامان ئۇنى

جاسل جهه

بىلگەن جاقسى قاسىيەتن كىيەنىڭ،
ئاز حالقىما باسىمىدى اركىز يەمنى.
ادىرنانىڭ ارقاسىنان اتىلسام،
جانبىھەكتىڭ جەبەسىندي تىيەمنى.

قوزغاي السام وتکەن ئىستىڭ كەڭمىسىن،
منە الامىن تارىختىڭ كەمەسىن.
وقىرمائىم، ورتاق بولسىن ويىما،
تارتىم منە، قىزىل ئىلىدىڭ جەبەسىن.

جابىسقاندا وي سالادى،
قاڭقۇ ئوزىدىڭ كەنەسى.
ئېرىسىدى، ئېرى سۈپىدى،
ازاماتتىڭ دەنەسى.
”سوز سۈيەكتەن،
تاياق ەتنەن“،
دەگەن ئوزىدى بىلەمىز.
وتکىر-وتکىر بارىنەن دە،
قىزىل ئىلىدىڭ جەبەسى.

مەرگەن قىين، مەرگەن قىين،
سعالىماي جاتىلىغان.

کەشۇلەردى وتكىزەدى،
قورىتىندىلاب باسىنان.
تىگەن جەردهن،
قورقىراتىپ ناستايدى.
جاسىل جەبە، جاسىن جەبە،
ادىرنادان اتلغان.

ماڭداي تەر

بولات قالام ۇستادىم بالۋان قولىمن،
سايىسىقانىمن بەلدەسىپ سانداب ھەرمن.
”تالاپتىغا نۇر جاۋار“ دەگەن سوز بار،
حالقىم دەمەپ وتكەنلىكىن تالاي وردهن.

ئېلىم — بۇلاق، قازادىم مەن تەبەنەنەن،
اۋىرتپالىق تۈۋادى دەگەنەنەن.
بويدا قايرات بولغاندا ويدا سانا،
جۈزگىم كەلدى جول تاۋىپ تەرەڭمەنەن.

حالق تەڭىز بولغاندا مەن ئىرىقايىق،
ەتكىم كەلمەس ۇمىتىن كۆزدەن عايىپ.
اۋىر جۈگىن آنانشا ارقالايمىن،
جىڭىتىپىن بە، كەتسەم مەن سەرتەنەن تايىپ؟!

ساقتا مەنى جەل سوزدەن، تارىعۇدان،
ماقتان ھەمس، ئار سوزدىڭ ئىنارىن ۇعام.

شابىتىمنىڭ ايدىنى تۈلاعاندا،
توبان سۇنىڭ كەلمەيدى توبىعىمنان.

بويىمىداعى قايراتىم تاسقىنداعان،
سول شابىتپەن سان مارتە استىڭ باعام.
بۇركىتتەيىن جۇمارلاپ بۇكتەگەندە،
كۈرگەن ھەمس بۇلقىنىپ استىمدا ادام.

وېلام باردا هل ئۆشىن ار ساقتاياتىن،
من ھەمسىپن جاۋاتاڭ كوز جالتاقتاياتىن.
بوداۋىنا توگىلگەن ماڭدai تىرىدىڭ،
ھېبىگىمىدى ھىم بار ارداقتاياتىن.

تاۋدىڭ ۋلى

توسا المايدى قاندai كۈش دارىندىنى،
سارى التىننان سالماقتى اوپىرسى.
”ولەڭ — سوزدىڭ پاتشاسى“ دەگەن اباي،
پاتشا ولەڭ جازادى تاۋدىڭ ۋلى.

كۈكتەم كۈلىپ تۈرادى جاۋىن كۇنى،
جەر بىرسى دەپ جاتاد قاۋىم مۇنى.
وقىرمائىڭ مۇڭلىپ وقىعاندا،
شىعىپ تۈرسىن سوزىخىنەن حالىق مۇنى.